

DJABEŁ

Wychodzi 7 i 22 każdego miesiąca.

Redakcja przy ulicy Rogackiej Nr. 256.

Rekopisma nie zwracają się, ale bywają niszczone.

Numer pojedynczy 20 centów.

Przedpłata kwartalna:

w Austrii zlr. 1 ent. 25,

w Niemczech 25 sgr. we Francji,
Belgii i ks. Naddunajskich 3 franki.

Ogłoszenia po 10 c. od wiersza

Do króla kurkowego.

Satyra wielbi urząd, lecz sądzi człowieka;
Satyra, mówiąc prawdę, względów się wyrzeka.
Król, prezes czy marszałek, czy też dwornia cała,
Satyra o nie nie dba — gdy *belera* dała.

Tys więc królem! to dobrze, nawet i zaszczytnie;
Raz drugi już korona na twój głowie kwitnie.
Lecz przyznaj, mości królu, choćto przykre słowo:
Żeś nie chciał królem zostać, za to ręczę głową;
Chciało się marszałkować, szlacheckim zwyczajem,
Nosić tytuł dla formy i skwitować z krajem.
Gdy takie były żądze, czemuś nie spudłował?
Czy cię strzelba zdradziła? czyś mylnie celował?
Wszakże *pułto* w Galicji hańby nie przynosi,
Każdy powiat rad *pułto* swym marszałkiem głosi.

Tys królem dubeltowym, więc jak Wilhelm nowy,
Zamianuj się cesarzem — masz awans gotowy.
Zawiść możnych kuzynów niechaj cię nie trwoży,
Boś królem z własnych zasług, a nie z *Łaski Bożej*.
Prędzej niż Izabella, niż włoscy książęta,
Wkładasz na swych poddanych nowych więzów pęta;
A Jerzy hanowerski dałby sto tysięcy —
Co ja mówię?... to mało... dałby stokroć więcej,
Byle cię tylko ujrzał w króla majestacie,
I przejrząwszy, zawołał: „Widzę, panie bracie!”

Tys królem! czemu nie ja?... równe mamy prawa:
Ciebie na tron wyniosło — co? strzelecka wprawa;
I ja strzelam niezgorzej, a jak palnę czasem,
Tysiące czytelników budzi się z hałasem.
Ty zbiłeś szczątek kurka — ja sprzątnę całego*);
Przystawiasz ludziom stołki — i jam nie od tego.
Robisz wygodne łóżka — a moje zadanie
Ozdabiać je kolcami na rozkoszne spanie.
Gdy więc wspólny nasz zawód i jednakie znoje,
Czemuż ma być wieńczone tylko czoło twoje?!

To krzywda i niesłuszne losów są wyroki.
By jednemu dać comber, a drugiemu skoki.
Zgódźmy się i rozdzielmy władzę po połowie:
Ty bądź królem w strzelnicy, ja będę w Krakowie.
Nie chcesz? żal ci? To dobrze. Nic na tém nie stracę
I będę wspaniałomyślnym... zemstą nie odpłacę;
Gdyż w pewnym względzie nieba są dla mnie
Łaskawsze:
Ty królem będziesz przez rok, ja djabeł na zawsze.

Djabeł.

*) Z półmiska. — Uwaga zecera.

Posiedzenie Rady miejskiej.

(Sprawozdanie djabelskie.)

Wniosek komitetu budowy pomnika dla b. rządu rzeczypospolitej babińskiej wywołał żywą dyskusję.

Radca Wymowny jest zdania, że miejscę przez komitet proponowane w *kwadracie* nie jest odpowiednie, głównie z tego powodu, że jestto punkt najbardziej uczęszczany, pomnik przeto byłby ciągle narażony na nieskromne spojrzenia publiczności.

Radca Plantator, broniąc *kwadrat*, radzi ogrodzić pomnik wyższymi od niego żerdziami pomalowanymi na zielono, co sprawić będzie widok piękniejszy od samego pomnika, a plantacjom przypominać będzie, że zieleni tylko w trawie i na żerdziach, ale i w głowach nawet być może. Mówca popiera swe zdanie długoletniem doświadczeniem.

Radca Dowcipny utrzymuje, że gdy b. rzeczpospolita miała miłą *kwadratową* rozległość, gdy rządy jej były co najmniej *kwadratowe*, gdy dalej zajęcie się rady kwestją pomnika przypomina pod wielu względami dochodzenie *kwadratury* koła, gdy nakoniec cały ten koncept pomnikowy *kwadruje* zupełnie z usposobieniem rady, — *kwadrat* jest przeto najodpowiedniejszym miejscem na pomnik.

Radca Bezinteresowny, wychodząc z zasady *similia similibus*, radby mieć pomnik przed swoim domem.

Radca Przemysłowy nie widzi żadnej korzyści w postawieniu pomnika w *kwadracie*; proponuje przeto piaszczysty brzeg Wisły, gdzie coroczne wylewy mogą obiecywać potrzebę ciągłych reparacji.

Gdy nikt więcej głosu nie zabiera, przewodniczący przypomniałszy obecnym, że już *oddawna zrezygnował*, mówi dalej:

„Kto z panów zgadza się z tém, co ja myślę, niech powstanie... Nikt nie wstaje... Większość zatem jest mojego zdania: pomnik będzie w *kwadracie*.”

Co do sumy, jaką rada przyczynić się ma do kosztów budowy pomnika, zdania były również jednoznaczne:

Radca pierwszy proponuje 1000 zł., *drugi* 2000 zł., *trzeci* 3000 zł. i tak dalej w stosunku prostym aż do ostatniego radcy.

Sprawozdawca przerywa ten nie udany zapal uwagą, że koszt wystawienia pomnika wynosić mają tylko 7600 zł.

Radcy Dziesiętemu zdaje się, że to suma za wysoka; byłby więc zdania, żeby ogłosić licytację, tém więcej, że zna takich przedsiębiorców, którzy gotowi są wykonać roboty za 5000 zł.

Niezwykła ta opozycja wywołuje gwałtowny wybuch w izbie; przewodniczący telegrafuje do rady powiatowej tarnowskiej z zapytaniem, jak zwyczaj parlamentarne radzą postąpić w podobnym przypadku; ale zanim odpowiedź nadeszła, umysły się uspokoiły, i wśród głębokiej ciszy przemawia radca *Pożyczkiewicz*:

Panowie! Nie potrzebuję wam przypominać, że propaganda komunistyczna przybiera różne formy i posługuje się różnymi środkami; nie potrzebuję zwracać waszej uwagi, że zmniejszanie komuś godziwego zarobku o całe 2000 jest również komunizmem, w innym tylko przejawie; nie potrzebuję zachęcać was, abyście odrzucili wniosek mojego poprzednika, z którym w każdym innym przypadku zgodziłbym się najzupełniej; nie potrzebowałbym się nawet wcale odzywać, ale nie mogę milczeć, kiedy idzie o honor nasz, o honor naszej rady! (Liczne oklaski; wołanie: Bravo! fora!) Tak, panowie; powtarzam: o honor naszego miasta!... Nietajno wam, ile już zarzutów najniesłuszniejszych przeciwko nam podniesiono, że nie umiemy użytkować milionowej pożyczki! Czyż ubliżającym nam targiem sami usprawiedliwiać mamy podobne oszczerstwa? Kiedyż, do licha, pozbędziemy się tej nieszczęśliwej pożyczki, jeśli o każde głupie dwa tysiące targować się będziemy? Skończyłem i siadam.

Głosy. Doskonale! Ma słusność! Mało dla przedsiębiorcy 7600 zł... Dać mu 10,000!

Przewodniczący. Ależ panowie! przedsiębiorca nie żąda więcej nad 7000... musimy więc poprzestać na tej sumie.

Radca Rachunkowy. Szkoda, szkoda! Kwestja trzecia — co do napisu mającego się umieścić na pomniku — idzie jak po mydle.

Radca Literacki wnosi, aby odczytać projekt napisu i debatować nad nim.

Radca Sługochowu protestuje, utrzymując, że sala rady nie jest miejscem do odbywania egzaminów z czytania.

Sprawozdawca czyta:

Rzeczypospolitej babińskiej

następczyni jej

pomnik ten stawia.

Przewodniczący. Kto ma co do nadmienienia przeciw napisowi... proszę mówić.

Radca Uczony. Z uwagi, że zachodzi tu czterokrotny zbieg *genitivusa*, a obok tego *pleonazm*, wnoszę za usunięciem wyrazu: *jej*.

Przewodniczący. Dobrze.

Radca Domysłny. Ponieważ napis ma być na pomniku, a innego pomnika w całym mieście nie mamy, uważałbym, że wyraz *ten* jest zupełnie zbędny.

Przewodniczący. Dobrze.

Radca Skrupulatny. Wyraz *stawia* byłby właściwym w czasie budowy pomnika, ale skoro napis ma być umieszczony na samym końcu, należy więc zmienić go na *postawiła*.

Przewodn. Dobrze.

Radca Artystyczny. Dla symetrii i elegancji napisu trzeba wiersz pierwszy dać w miejsce drugiego, a drugi na początek.

Przewodn. Dobrze.

Do-Radca Djabeł. Jabym sądził, że to nikomu by nie nie szkodziło, gdyby tak między dwa pozostawione w trzecim wierszu wyrazy dodać małymi literkami wyraz: *sobie*.

Przewodn. Dobrze. (Do sprawozdawcy) A teraz proszę przeczytać napis w redakcji zmienionej w myśl powyższych poprawek.

Sprawozdawca czyta:

Następczyni

Rzeczypospolitej babińskiej

pomnik *sobie* postawiła.

Przewodn. Bardzo dobrze! Ślicznie! Pozostaje nam tylko odesłać to arcydzieło literackie do *komisji napisowej* dla poczynienia poprawek pod względem ortografii, gramatyki i składni, gdyż to przechodzi już naszą specjalność.

Na porządku dziennym mamy jeszcze następujące sprawy *naplające*:

1. Obmyślenie środków przeciw szerzeniu się cholery;
2. Redakcja listów gończych, mających się wysłać za komisją uprządkowania miasta;
3. Rozmyślanie nad grożącą nam w przyszłości budową gmachów szkolnych i innych;
4. Odczytanie rozprawy pod tyt.: *Zużytkowanie pożyczki półtora-milionowej, czyli powieść o babie, która nie mając kłopotu...* (spozstrzega, że nie ma nikogo w sali.)

i dlatego...
posiedzenie zamykam.

Posiedzenie trwało trzy godziny bez pięciu minut.

Rozmowy zmarłych.

(Według Plutarcha.)

Ekscelencja. Z czém przychodzisz, Zygmuncie?

Zygmunt. Przekonawszy się, że zbudowana przezemnie *Warownia krzyża* rozsypała się w gruzy w skutek nie stosowności gruntu, czy też podmulona przez źródło żywej wody, — składam najuniższej na ręce Waszej Ekscelencji podanie o konsens na założenie prochowni pod sklepieniami kościoła parafialnego.

Ekscelencja. Nie jestżeto zbyt śmiało z twojej strony żądanie?

Zygmunt. Bynajmniej. Złożyłem już niejednokrotnie dowody, że nie cofam się nigdy przed żadnem, choćby ryzykownem przedsięwzięciem.

Ekscelencja. To prawda; nie zapominasz, że charakter powołania i sukienka są ci najbezpieczniejszą tarczą od wszelkich pocisków. Ale — przypuściwszy na chwilę, że przychylił się do twojej prośby — jakąż będę miał pewność, że nie spowodujesz eksplozji w samym środku miasta?

Zygmunt. Mój takt...

Ekscelencja. Właśnie brak taktu, to twój najcenniejszy przymiot. Zapomniałeś już o wybuchu, jaki nastąpił w twój prochowni na przedmieściu?

Zygmunt. Burda uliczna... niewarta wspomnienia.

Ekscelencja. Piękna mi burda, dla której trzeba było konsygnować wojsko!...

Zygmunt. W każdym razie wybuch nie był niebezpiecznym, skoro stłumiony został przez mularzy, cieśli i przekupki. Trochę guzów, kilkadziesiąt zakrwawionych nosów i pewna ilość sińców rozdanych szkolnej młodzieży zamiast dekoracji; ot cały rezultat wybuchu, który — przyznać należy — na długo uspokoił rozognione umysły.

Ekscelencja. Niech i tak będzie; ale powtórna edycja eksplozji, i to w mieście, może mieć gorsze następstwa.

Zygmunt. Zapalkę zdusi się w palcach, lampę zadmuchać można, większy ogień zalewa się wiadrami wody; gdyby przyszło do czego, są jeszcze sikawki ręczne i grubszego kalibru z przodu i z tyłu napełniane.

Ekscelencja. Naprzykład *Wrandla* albo *Kruppa*?

Zygmunt. Tak jest, Ekscelenjo, i inaczej być nie może. Mamy być kościołem wojującym, więc bądźmy nim. Upuszczenie krwi nie zaszkodziłoby wcale tym zapalencom, czytającym

bezbożne dzienniki, tym naśladowcom *Gilewskiego* i *Girtlera*, którzy niebios przestrzenie łokciem chcą mierzyć; którzy, ryjąc w głębi ziemi, śmiają się z sardyńskich bandytów; tym pozytywistom, chełpiącym się pokrewieństwem z małpą; tym...

Ekscelencja. Tak mocno ich nienawidzisz?

Zygmunt. Przeciwnie, ojcze duchowny; kocham ich całą miłością bliźniego, i dlatego właśnie że ich kocham, chcę zatracić ich ciało, ażeby ocalić dusze od zaguby wiecznej.

Ekscelencja. I to dla ocalenia ich ubiegasz się o miejsce intratne i zaszczytne; chcesz się wywyższyć, aby ich poniżyć. Wzorzem pokory i miłości chrześcijańskiej! nie z tego... Są kandydaci zasłużeni i starsi wiekiem od ciebie...

Zygmunt. Ojcze przewielebny!... Łaski!... nie odpychaj sługi twego!... oto w pokorze całuję kolana twoje i u nóg twoich składam adres popierający gorąco moją prośbę, a podpisany przez tysiące moich bogobojnych wielbicieli. Rzeknij słowo, a każda z nich gotowa tu przybiegnąć, aby rumianami usteczkami stwierdzić to, co białą nakreśliła rączką.

Ekscelencja. Przekonałeś mnie, synu pokory; idź w spokoju i miej ufność. Pomyślimy o tem...

Kto pod kim dołki kopie...

Komedja wprost z życia.

Akt I.

(W magistracie.)

Pan Magistracki. Masz więc pilnować plantacji i czuwać nad porządkiem... rozumiesz? Gdyby kto psuł trawniki — aresztować... rozumiesz? Gdyby niszczył drzewa — aresztować... rozumiesz? albo niech karę zapłaci — rozumiesz, ośle?

Dozorca. Rozumiem.

Pan Magistracki. Inaczey ty mi odpowiesz za to, rozumiesz?

Dozorca. Rozumiem.

Akt II.

(Na plantacjach.)

Pan Magistracki (do robotników). To drzewo wyciąć, tamtą ulicę zamknąć,

ten trawnik skopać cały i cegłą zasypać... rozumiecie?

Dozorca (wpada i chwytając pana Magistr. za kołnierza). Aresztuję pana!... albo niech pan karę zapłaci!

Pan Magistracki. Mnie?!... Jak śmiesz, ty bałwanie!

Dozorca. Ano, przecież pan sam mi mówił: Gdyby kto niszczył drzewa, aresztować; gdyby kto psuł trawniki aresztować; rozumiesz, ośle?

Pan Magistracki. Widzisz, głupcze, żeś nie zrozumiał; powiedziałem ci wyraźnie: „gdyby kto“; a *kto*, to są inni, a nie ja... mnie wszystko wolno, bo ja mam na to pozwolenie rady miejskiej. Zrozumiałeś teraz?

Dozorca. Djabełby tam zrozumiał takie rarytne prawa!

Pan Magistracki. No, to wynos się precz... straciłeś służbę.

Wpływ giełdy.

Nakładca. Ileż pan żądasz za ten rękopism?

Autor. Dzieło to kosztowało mnie dużo pracy. — Proszę przynajmniej po 30 guldenów za arkusz.

Nakładca. Dam panu po trzy.

Autor (oburzony). Jak pan śmiesz proponować mi coś podobnego! Trzy za trzydzieści... to kpiny!

Nakładca. Niech się pan nie obraża, rzecz bardzo naturalna: akcje banku industrialnego np. stały po 130 a nabyłem je teraz po trzy... Daję więc panu stosunkowo daleko więcej, — a wiadomo panu zapewne, że teraz wszystkie papiery spadły.

Planty, łysy i opinja.

(Niebajka.)

Był łysy, — były planty

Z bujną trawą grzywą;

Łysy, chodząc po plantach,

Patrzył na to krzywo.

I nuż wydzierać trawę

Rękami, zębami.

Wtém napotkał Opinję

Pomiędzy drzewami.

„Co czynisz?“ spyta ona.

„Co mi się podoba;

„Jeśli ja mam być łysy,

„Bądźmy łysi oba.“

Djabeł jako do-radca miejski.

Szanowna rado! Któż nie wie na świecie, jak wielki ciężar twoja kieszeń gniecie! Półtora miliona z budżetu nie zdmuchnąć; najtęższe głowy łatwo mogą spuchnąć; zanim wymyśla sposób niezawodny, by wydać pieniądze zbytni, niewygodny. Już od pół roku suszym mózgowicę, niszczy się planty, nowe rżnię ulice, a tych pieniędzy jakoś nie ubywa; rata za ratą regularnie wpływa. Cóż począć mamy w tak ciężkim wypadku, gdy odpowiedzialność czeka nas... w dodatku. *Est modus in rebus* przysłowie powiada. Gdy więc odszukać nie nie może rada, ja, wasz przyjaciel i druh rzewnotkliwy, znalazłem dziurkę gdzie odpływa wpływy, a odkładając na bok pożytkę, od razu prz-jde w a-rytmetykę:

W ciągu pięciu lat mamy wystawić pięć gmachów (szlachtu, szkoły, szpital i t. d.) za sumę mniej więcej trzy-kroć sto tysięcy. Urządzając tę rzecz po ludzku, nagrody konkursowe za naj-lepsze plany wraz z kosztami dozoru przy budowie, wyniosłyby najwyżej 10 do 12 tysięcy. To głupstwo i drobnost-ka, na którą nie warto zwracać uwagi. Zróbmy więc po *djabelsku*: sprowadź-my jeszcze jednego budowniczego, wy-łączając do sporządzenia planów i wy-konania robót, a wtenczas wydatki będą:

peneja budowniczego po 3500	
zła. przez lat pięć.....	17,500
temuż 1/2 % od kosztów budowy	1,500
temuż na mieszkanie, światło,	
opał, usługę i materiały pi-	
śmienne i rysunkowe.....	10,000
dwom pomocnikom pensji po	
1200 zła. przez lat pięć....	12,000
na urządzenie biura i wydatki	
nieprzewidziane.....	4,000

Razem zła.... 45,000

W ten sposób i owca prędkiej zje-dzona i kilku wilków nasycić się zdo-ła i sława rady będzie ocalona i nikt z zawistnych już nie zawoła:

A toż mi rada! toż ojcowie miasta!
Wzięli pożyczkę, schowali i basta!

Djabeł.

Z biura adresowego Djabła.

Pani M. S. w Krakowie. — Wymie-niony w urze 96 fabrykant kapeluszy słomkowych *nie jest fabrykantem*, nie ma własnego towaru, a sklepik swój

zaopatruje — kapeluszanami nieprawnie przywłaszczanymi i *ausszusami* z tan-dety wiedeńskiej. Jeszcze bliższych wiadomości udziela się na zapytania frankowane pod adresem: *Kamień wiejski* poste restante. Osoby *reflektujące* raczą się pospieszyć, gdyż pan *fabrykant* wynosi się niebawem *nach Draus-sen*.

Verba veritatis bankowi galic. dla handlu i przem. z okazji zamknięcia rachunków 1873 r.

Miljonkroć stotysięcy djabłów zjadłeś, banku! Krzyki, wrzaski, wymysły, skargi bez ustanku, Ze ja, djabeł, czart z czartów, pozwalałem przy-bledzie Rozpięrać się swobodnie na krakowskiej grze-dzie.

Wciąż robisz nadużycia poczwaro przekleta! Jak ty śmiesz od pożyczek pobierać procenta? Jak śmiesz, ty obzartochu, żądnym krwi i potu, Pożyczać i bezczelnie potem żądać zwrotu?! Jak śmiesz, ty kpeaturu, do mitfonset biesów, Żądać pewnego weksłu i pewnych podpisów? Jak śmiesz brać dziesięć na rok, ty łakomeze brzydku.

Gdy tylko po sześćdziesiąt biora nasze żydki? Na to trzeba lichwiarza, wydziery, lamparta, Każdy bankczek wiedeński stokroć więcej warta, Bo pusując swe akcje, łapie wróble w sidła, I zarzyna bez brzytwy i goli bez mydła. A ty koźle uparty — ty djabie rogaty, I drugiegoś nie weźmiesz i sam nie miał straty. I jeszcze dywidendę śmiałeś dać od akcji, A gdzie jest solidarność, gdzie? sługo reakcji! Gdzie postępek? gdzie uczciwość? gdzie rozum? niecnoto!

Wszak się każdy w Krakowie dopytywał o to, Ileś stracił — czy przedko przewróciłeś koziołka. A tu mój! Na to trzeba lali, draba, kółka, By na tyle dowodów życzliwości, strachu, Wyjść tak jakby nie było weale w Wiedniu *krachu*.

Wień jako patron wszystkich, co na giełdzie grają, Wszystkich co pożyczają, laja i gderają, Wszystkich co woła obcych aniżeli swoich, Rozkazuje: Zaprzestań tych figlów psich twoich. Gól te, które koniecznie pragną być golone, I gdyś właził między wrony, to krakaj jak one. Zastosuj się wedle sił do wiedeńskiej kliki, Któręj swemi podstępami tylko psujesz szyki. Wyrzuć mi za drzwi szlachę raz do wszyst-kich biesów,

A na swych dyrektorów obierz szmajgelesów. Okpiwaj, gól, wysysaj, nie daj dywidendy, A gdy pójdziesz tą drogą, powrócę ci względy.

Zbytek gorliwości.

Pewna nauczycielka w pewnym za-kładzie naukowym, z wypracowań u-czennie z historii polskiej usuwa sta-rannie wszelką wzmiankę o Polsce *rozbranęj*, jako o rzeczy bardzo nie-przyzwolonej i niewłaściwej dla młodych panienek. Szkoda, że minęły już ba-chofskie rządy, które by nie zaniedbały wynagrodzić skromną nauczycielkę za tak wiernopoddańczą *wstydlivość*.

System monetarny.

W dalszym ciągu środków przedsię-branych w celu usunięcia szkodliwych następstw *krachu* wiedeńskiego, Nasze ministerstwo skarbu poleciło przysto-tować i następnie rozesłać na wszystkie krańce cywilizowanego świata dosta-teczną ilość nowych papierów warto-ściowych, które wszystkie przyjmowane być mają za gotówkę.

Papiery te, wydane na okaziciela, opiewają na:

sto djabłów,
kroć set djabłów,
sto tysięcy djabłów,

a w razie dostatecznej gwarancji, wy-stawione być mogą nawet na *wszystkich djabłów*.

W każdym razie i w każdym miejscu płatne są *a vista*.

Dotychezasowy bilon: *Idź do djabła!* jako zbyt drobny do tranzakcji han-dlowych, wycofany zostanie z kursu.

Delegat nasz na zjazd monetarny w Wiedniu polecone ma sobie usilnie popierać, aby powyższe wartości przy-jęte zostały za jednostkę monetarną międzynarodową.

Sposób na wierzycieli.

(W hotelu.)

Żyd. Nu, wielmożny pan przyjechał nakoniec, to i ja moje pieniądze do-stanę.

Szlacheic. Ale mój Mortko kochany...

Żyd. Co to jest kochany?! ja muszę mieć moje dwieście guldenów z pro-centami.

Szlacheic (prosząc). Bądź jeszcze cier-pliwy trochę.

Żyd. Jaktó cierpliwy? ja i tak prze-cierpliwy; termin dwóch miesięcy u-pynał. Ja mówię panu, że ztąd nie odejdę, dopóki moich pieniędzy nie dostanę.

Szlacheic. Ależ mój Morteczku!

Żyd. Choćby do sądnego dnia cze-kał, nie odejdę.

Szlacheic (chwyta się nagle za brzuch). Aj, aj! Mortko ratuj!... aj, boleść!

Żyd (przestraszony). No, co to jest co pan robi?

Szlacheic (słabym głosem). Oj ratuj. ratuj... przyjechałem z Rzeszowa.

Żyd. Gwałt! cholera!... szwarcjūr! Niech pan będzie zdrow! (uciekając.)

Szlacheic (śmiejąc się). A to mi się udało!... teraz i za rok do mnie się nie zbliży.

Z powodu jubileuszu.

Jak wiadomo naszym czytelnikom, mamy obchodzić wkrótce *setny jubileusz*. Zaproszenia już na wszystkie strony rozesłane, odczyty przygotowane, program uroczystości został ogłoszony, ze wszystkich okolic kraju nadchodzą zapisy na wspólną ucztę; nieby zatem nie zdawało się przeszkadzać świetności obchodu. Tymczasem z *pewnych sfer krakowskich* otrzymujemy *memorandum* z przyjacielską radą, abyśmy zaniechali rzecz całą. *Memorandum* to zwraca naszą uwagę, że jubileusz podobny zakrawałby na demonstrację; że dzisiejszego pokolenia nie należy zaznajamiać z *naszą przeszłością*, której wyrzec się nam trzeba, jeżeli pragniemy mieć przyszłość^{*)}; że — jeżeli już koniecznie nam chodzi o urządzenie jakiego obchodu *edukacyjnego* — należałoby obrać inny, pożyteczniejszy cel, np. błogosławione zlanie się dwóch

^{*)} Dziwna rzecz, że konserwatyści krakowscy i pozytywiści warszawscy, chociaż do różnych celów, temi samymi przecież chodzą manowcami.

linji Burbonów, zmartwychpowstanie Francji po wypędzeniu *Uzurpatora I*, zbratanie się Ferdynanda neapolitańskiego z bandytami i złodziejami dla odzyskania tronu ojców; szlachetne, bezinteresowne i bezkrwawe zabiegi Don Karlosów; albo nakoniec uczcić grubożałobnym obchodem tak bolesną dla ludzkości setną rocznicę zniesienia zakonu jezuitów, która także w bieżącym roku przypada.

Memorandum powyższe zakomunikowane zostało komitetowi jubileuszowemu do należytego uwzględnienia; co zaś do setnej rocznicy jezuickiej przypadającej rzeczywiście na dzień 21 bm. pomówimy o niej obszerniej w następnym numerze *Djabła*.

Nad pięknym błękitnym Dunajem.

Synek. Proszę papy, dawniej jak czterdzieści dni deszcz padał, to był potop; a czemuż teraz nie ma potopu?

Ojciec. Bo widzisz teraz, jeżeli Pan Bóg chce, żeby się ludzie topili, to zamiast potopu zsyła im *baissę* na giełdzie.

Łamigłówka Nr. 40.

o	n	a	m
o	n	a	d
o	n	a	n
e	l	l	e

1. Często ludziom nieszczęśliwa,
2. Gdy w dzień ślubu kracze wrona.
3. Tak się czasem On nazywa,
4. A tak czasem zwie się Ona.

Łamigłówki nr 39 nadesłano 65 rozwiązań; pomiędzy niemi jedno z Chrystjanji, a dwa ze Strasburga.

Do dzisiejszego numeru dołącza się dla stałych prenumeratorów okładkę do czwartego rocznika „Djabła”.

Pismo dla Polek.

Wyszedł Nr. 19 i rozesłany został wszystkim prenumeratorom.

Przedpłata kwartalna wynosi z rycinami kolorowymi 3 zlr. (2 tal.) — bez rycin 2 zlr. (1 tal. 10 sgr).

Prenumerować można we wszystkich księgarniach i urzędach pocztowych tak w kraju jak i zagranicą.

Z Nr. 19 rozpoczyna się IV kwartał tego pisma. — Przedpłata także nadsyłać można do Administracji Dziennika Mód w Krakowie ulica Grodzka Nr. 69

Przez czas pory kąpielowej wychodzi w Krakowie

tygodnik kąpielowy ZDROJOWISKA

pod redakcją dr. Lutostańskiego.

Zdrojowiska poświęcone są sprawom zdrojowisk polskich i zagranicznych, interesom lekarzy zdrojowych i gości kąpielowych, tudzież osób udających się na wystawę powszechną. Prócz artykułów wstępnych i popularnych w przedmiocie balneologii, klimatologii i hydrologii, — zdrojowiska obejmują stałą kronikę tygodniową i szkie powieściowy **M. Bełuckiego**

POLOWANIE NA ŻONĘ.

Przedpłata na cały sezon (18 numerów) wynosi w Krakowie 1 zł. 50 c. z przesyłką pocztową 1 zł. 70 c. Pojedynczy numer 12 czt. Prenumerować i dostać można w Krakowie w księgarni Czecha, Krzyżanowskiego, Nowoleckiego, Dzielnickich i pożytecznych, w Administracji Przeglądu lekarskiego, w handlu M. Dworakowskiego, we wszystkich zarządcach zakładów zdrojowych w Karlsbadzie u p. Dominicus (Alte Wiase), w Cieplicach u p. Porzler.

Bank Galicyjski dla Handlu i Przemysłu.

Z dniem 30 czerwca 1873 było w obiegu

Assygnacyj kasowych zła. 359.500.

Biletów kasowych „ 6.200.

zła. 365.700.

Kraków 1 lipca 1873.

Dyrekcja.

LEON FEINTUCH

w Krakowie

w Rynku głównym przy wchodzie w ulicę Grodzką,

we Lwowie

Plac Marjacki w gmachu Banku Hipotecznego

poleca swoje wielkie składy najnowszych towarów galanterijnych, wszelkie artykuły do podróży i przybory do toalety mezkich i damskich, perfumierje francuskiej i angielskiej, wodę Kolońską, czekoladki paryżskie z fabryki Massona i herbatę chińską.

Obstalunki zamiejscowe uskuteczniają się jak najdokładniej.

PRZEWODNIK KRAKOWSKI.

Wawel.

Groby królewskie zwiedzać można codziennie.

Skarbiec kościelny, codziennie o god. 4 popołudniu.

Smocza jama codziennie (za zgłoszeniem się do miejscowej władzy wojoskowej) bezpłatnie.

Kościół P. Marji.

Wielki ołtarz (rzeźba Wita Stwosza), codziennie po południu, za opłatą.

Wieża (wspaniały widok na miasto i okolice) codziennie, bezpłatnie.

Kazania ks. Gójsana, w każdą niedzielę, o god. 10 min. 30.

Muzea i zbiory naukowe.

Biblioteka Jagiellońska (przy ul. św. Anny) codziennie: dla czytających od 9 do 1, dla zwiedzających od 11 do 1 (bezpłatnie).

Gabinet archeologiczny (w gmachu Bibl. Jag. na dole), codziennie, bezpłatnie.

Gabinet historii naturalnej (w gmachu Uniwersytetu, ul. św. Anny) bezpłatnie.

Biblioteka i zbiory Akademii Umiejętności (w gmachu Akademii, ul. Stawkowska) codziennie od 11 do 1 bezpłatnie.

Muzeum techniczno-przemysłowe, (ul. Franciszkańska) codziennie od 10 do 4 bezpłatnie.

Lekarze.

M. Madurowicz (ul. Bracka, pod Białą głową) prof. Uniwersytetu, dr. med. mag. akusz. Lekarz chorób kobiet. Od g. 3 do 4.

A. Rybczynski (ul. Mikołajska 459) dr. med. mag. akusz. Lekarz chorób kobiet i dzieci. Lekarz obwodowy miejski. Od g. 8—9 i 2—3.

L. Rydel (ul. Florjańska 336). Prof. Uniwersytetu, dr. med. i okulisty. Specjalny lekarz chorób ocznych. Od god. 10½ do god. 12.

A. Rosner (ul. Florjańska 336) prof. Uniwersytetu, dr. medycyny. Lekarz chorób zewnętrznych. Od god. 3 do 5.

Redakcje pism.

Kraj ulica Mikołajska Nr. 435.
Czas ulica Mikołajska Nr. 444.
Dzięk ulica Rogacka Nr. 256.

Księgarnie.

A. Nowolecki (Rynek, róg ulicy Brackiej). Wybór najnowszych dzieł w różnych językach. Czytelnia polska. Biblioteka dla młodzieży. — Abonament nót i wszystkich pism periodycznych. Najważniejszy skład fotografii. Agencja „Djabla”.

Zakłady fotograficzne.

Walery Rzewuski, (na Wesołej ul. Podwale 27 B. przy plantacjach). Fotografje w oświetleniu zwykłym lub rembrantowskim, tuzin 5 ztr. pół tuzina 3 ztr. Codziennie bez względu na pogodę.

Teatr (plac Szczepański). We wtorek, czwartek, sobotę i niedzielę. Krzesło w 1 rzędach ztr. 1 c. 50, w dalszych rzędach ztr. 1. Łoża parterowa i 1 piętra ztr. 6. Łoża 2 piętra ztr. 4. Początek o god. 8.

Ogród strzelecki, obok dworca kolei. Restauracja, cukiernia i mleczarnia. Koncerta w środy, soboty (po 15 c.) i w każde święto (wstęp 20 c.). Początek koncertu o g. 4.

Hotele.

„Pod Różą” (dawniej Rossyjski) ul. Florjańska.

„Krakowski” (na plantacjach) restauracja, łazienki i kąpiel parowa w miejscu. Remiza hotelowa.

Hotel „Pollera” ul. Szpitalna.

„Saski” (ul. Stawkowska). Największy hotel w Krakowie. Powozy i karety miejscowe. Omnibus hotelowy na dworcze przy każdym przychodzącym pociągu.

Restauracje.

A. Hertaux (ul. św. Anny, hotel Victoria) jedyna w Krakowie restauracja francuska.

W hotelu Pollera (ul. Szpitalna).

W hotelu Saskim (ul. Stawkowska i św. Jana). Kuchnia francusko-polska, jedzenia à la carte, wina i inne trunki doborowe.

Domy bankowe.

(Kupno i sprzedaż papierów, wymiana pieniędzy.)

Filia Banku hipotecznego (Rynek Nr. 13, I piętro).

Stanisław Feintuch (Rynek, Szarna kamienica).

Albert Mendelsburg. Rynek n. 9.

Tadeusz Tarasiewicz, Rynek, linja A. B.

Magazyny i handle.

M. Dworski (Rynek, róg ulicy Brackiej). Skład cygar krajowych i zagranicznych. Skład papieru, materiałów piśmiennych, ksiąg handlowych i książeczek notatkowych. Handel galanterijny i komisowy. Ułatwia wizę paszportów. Agencja „Djabla”.

Leon Feintuch (Rynek, ul. Grodzka). Towary galanterijne francuskie i angielskie, kwiaty francuskie i perfumy. Także sam magazyn we Lwowie.

Wilhelm Fenz (Rynek Nr. 49 wprost św. Wojciecha). Magazyn towarów galanterijnych i perfumierji. Wielki skład nasion kwiatowych, jarzynnych i pastewnych z najlepszych źródeł.

F. Wakarecy i Sp. (Rynek, pałac Spiski). Skład haftów, franek i tp. Magazyn towarów białych, koronek.

Także sam magazyn we Lwowie.

I. Koral (Rynek). Towary białe, płótno krajowe i zagraniczne, bielizna stołowa, materje ljonskie, franki, perkalce francuskie it. d.

J. Riedel (Rynek, pod Jaszczurkami). Wielki skład przyborów do szycia, haftu i robót włóczkowych. Płótno, bielizna stołowa, chustki do nosa, perkalce. Materje i przybory do aparatów kościelnych. Perfumy, herbata i td.

C. Wieszczek (Rynek hotel Drezdeński) fabryka rękawiczek, bielizna mekka i towary galanterijne.

C. Höfelmajer (ul. Stawkowska). Wielki skład broni palnej i niepalnej. Dabelflonki odłytowe różnych systemów. Rewolwery, pistolety, przyrządy myśliwskie, proch, szrót i kapsle w różnych gatunkach.

I. Dönnig (ul. Grodzka 65). Zakład fryzjersko-perukarski. Kosmetyki, blansz, róż, puder, płyn do barwienia włosów i perfumierje.

Hennryk Zychon, ulica Grodzka l. 30. Skład papieru, materiałów piśmiennych, rysunkowych i ksiąg handlowych. Bilety wizytowe, monogramy, pieczęci wypukło-błoczne i nagłówki listowe.

F. Wierzechowski (Rynek, obok kościoła Marjackiego). Dystrybucja cygar i tytoniu. Handel korzenny. Agencja „Djabla”.

I. Zarzycki (ul. Florjańska 333)

Skład ubiorów mekkich. Wielki wybór ubiorów letnich i zimowych, oraz wszelkich przyborów mundurów. Skład sukna i kortoń.

A. Biasion (rynek, ul. Grodzka). Instrumenta optyczne, matematyczne i fizyczne. Papier listowy z odbiciem inicjałów i monogramów kolorowych. Bilety wizytowe (à la minute) od 50 centów.

Biurowe zlecenia.

W. Tomaszewicz (ulica Szewska 207). Złatwia wszelkie komisje — ekspedjuje wszystkie pisma krajowe i zagraniczne. Administracja Przeglądu Lekarskiego.

Okolice Krakowa.

Sikornik i kopiec Kościuszki, Bielany, Wola i Panieńskie Skąpy.

Przejażdżka fjakrami. Cena zależna od ugod i dobrej woli powoźczego — gdyż dotąd nikt nie pomyślał o ustaleniu taksy na wycieczki zamiejscie.

Krzeszowice, ruiny zamku w Tenczyńcu, Czerna, Alwernia i okolice. Pociągami wiedeńskimi.

Wieliczka. Zwiedzanie salin, (we wtorek, czwartek i soboty).

Wyjazd z Krakowa koleją o god. 11 min. 30 rano (I kl. 66 c., II 49 c., III 26 c.) powrót o god. 7 min. 40.

Zdrojowiska.

Swoszowice. Kąpiele siarczane. W czasie pory kąpielowej komunikacja omnibusem.

Szezawnica. Poczta osobowa z dworca kolei, codziennie o god. 1 m. 30 w poł., i o g. 7 wiecz. Cena ztr. 9 c. 30. Miejsce na 3 osoby.

Rabka. Ta sama karetą do stacji Skomielna za ztr. 5 c. 46.

Zakopane. Do stacji Nowy Targ, za ztr. 6 c. 80.

Krynica. Pociągami lwowskim do Bochni. Z Bochni pociąg o g. 6 m. 50 rano i o god. 1 w nocy. Cena ztr. 6 c. 63. Miejsce na 7 osób.

Iwonicz. Pociągami lwowskim do Tarnowa, z Tarnowa pociąg do stacji Miejsce, za ztr. 6 c. 58.

Za rubla płacy ztr. 1.49.

Za talara ztr. 1.65.